

NIEUWSBRIEF 8

Beste vrienden

De grote vakantie komt eraan, maar voor sommige mensen is het nooit vakantie. Ze moeten alsmaar harder werken om, niet om rond te komen, maar om toch minstens een keer per dag te kunnen eten. Dus hebben ze nooit vakantie.

In maart vertrokken we naar Gambia met een grote groep. Rita, Maurice en Pat werden versterkt met Hilde (3^e maal Gambia) en eerste malers Hilde's dochter Jasmina en twee Nederlandse vrienden Arjan en Bernard. We trokken ditmaal wat langer naar het binnenland, zodat we slechts tweemaal drie dagen aan de kust verbleven (voor en na de trip naar het binnenland). De weg naar Basse is af – wat een opluchting: geen stofferige toestanden of hotsebotsen meer. Toch duurt de tocht nog steeds een zestal uren: vooral omdat er zoveel controles door politie, leger, douane en immigratie onderweg zijn: we hebben er ditmaal 18 geteld. Douane en immigratie in het binnenland omdat Gambia een heel smal land is en dus is de grens met Senegal nooit ver weg. Bovendien moet je langzaam rijden in de vele dorpen en goed uitkijken voor koeien, ezels, schapen, geiten die altijd wel de weg willen oversteken.

Bij 40° C was het zeer heet in Nafugan en Basse, maar de ontvangst – zoals altijd – was nog warmer. Momodou (vice-voorzitter van onze NGO aldaar) en zijn gezin hebben ons met open armen ontvangen. Ndey verweende ons met haar kookkunst.

In Nafugan school verwelkomden de kinderen ons. Daarna trokken we vol verwachting naar de tuin. Zou hij er zo mooi bijliggen als verleden jaar? We waren benieuwd. Een grote groep vrouwen wachtte ons op. Er werd gezongen en gedanst. Arjan en Bernard hadden veel success: ze kregen verscheidene aanzoeken!

De tuin was bijna helemaal beplant en zag er zeer groen uit. Wel waren we wat verbaasd dat er bijna uitsluitend uien stonden. Er werd ons uitgelegd dat het eerste zaaigoed (tomaten, auberginen, enz) volledig aangetast werd door insecten. Bij gebrek aan pesticiden besloten de vrouwen dan uien te planten omdat insecten niet van de geur houden. Het is wel wat eenzijdig als beplanting, maar uien bevatten veel vitamine C en je kan ze lang bewaren. Bovendien worden uien in bijna alle gerechten

gebruikt. Toch hopen we dat er volgend jaar meer diversiteit van groenten zal zijn – zie verder. Verleden jaar hadden enkele van de waterputten onvoldoende water omdat ze niet diep genoeg waren. We hebben die 4 verder laten uitdiepen. Dat heeft een flinke pak geld gekost maar er is nu voldoende water. Als je bedenkt dat elk perk heeft 's morgens en 's avonds telkens 4 emmers van 10 liter water nodig heeft – dat is voor de hele tuin 20.000 liter water per dag - dan moeten de waterputten goed functioneren.

We wilden met de vrouwen praten over de maalmachine (graanmolen) en waren verplicht om te vergaderen onder een grote boom die gelukkig zeer schaduwrijk was. Verleden jaar vroegen de vrouwen of we zouden willen zorgen voor een maalmachine. De granen (tarwe, sorghum, couscous) worden dagelijks door de vrouwen of de meisjes manueel fijngestampt – een zeer vermoeiend en tijdrovend werk in de hitte. Occasioneel gaan ze naar Basse om daar mechanisch een hoeveelheid te laten malen. Maar laten malen en de bus heen en weer naar Basse kost geld. Vandaar de vraag of er een molen in Nafugan school kon geplaatst worden, zodat de vrouwen van Nafugan en de omliggende dorpen er gebruik zouden mechanisch een hoeveelheid te laten malen. Maar het kost geld om te laten malen en het heen en weer naar Basse bussen. Vandaar de vraag of er geen

maalmachine in Nafugan school kon geplaatst worden, zodat Nafugan en de omliggende dorpen er gebruik zouden kunnen van maken. We zagen daar wel het nut van in en beloofden het in overweging te nemen. Een bezoek aan een 'maaldery' in Basse was verbazingwekkend: een machine die op stinkende diesel met veel lawaai en zwarte rook de granen vermaalt. We zagen al vlug dat de bediening ervan niet zeer veilig was. Dank zij de inbreng van Arjan en Bernard, de ene een technisch ingenieur, de andere een econoom die in vele derde wereldlanden gewerkt heeft, kwamen we tot de conclusie dat we toch eerst naar alternatieven zouden zoeken. Naast de nadelen van deze machine zijn er wel ook voordelen: de molen is te koop in Gambia, het zou werk (gedeeltelijk of voltijds) kunnen verschaffen aan iemand uit het dorp, en het is tot nu toe de goedkoopste optie die we gevonden hebben.

Wij zijn begaan met het poluerend aspect en de gevaarlijke bediening van deze mechanische molen. Arjan en Bernard onderzochten of 'handmaalmachines' zouden voldoen, maar dat blijkt niet zo. We zoeken nu naar meer ecologisch verantwoorde mechanische machines, die mogelijk op zonne-energie kunnen werken. Helaas is dit zeer kostelijk. We overwegen te beginnen met één machine op basis van een micro-krediet door voor elke maling een klein bedrag te laten betalen. We onderzoeken of de vrouwen dit wel kunnen

betalen. Arjan en Bernard, die enkele dagen langer in Gambia bleven om uit te rusten, bleven echter niet stil zitten. De eenzijdigheid van de beplanting in de tuin en de bestrijding van insecten om de oogst te maximaliseren deden hen naar oplossingen zoeken. Ze kwamen in contact met een vertegenwoordiger van WASDA, een NGO gevestigd in de regio Basse, die bereid is om met de problemen te helpen. Plaatselijke mensen kennen het best de noden en behoeften: zodoende hebben initiatieven een grotere slaagkans. De ervaring van andere organisaties heeft ons geleerd dat alleen geld geven zonder begeleiding en omkadering, projecten kunnen doen mislukken.

De kloof tussen arm en rijk groeit. De economische toestand in Gambia is ten opzichte van verleden jaar flink achteruit gegaan. De mensen in het Gambiaanse binnenland overleven amper. Voor de allereerste keer sinds we naar Gambia reizen – voor sommige onder ons al 8 a 10 maal – werden we met veel eer uitgenodigd in de hut van Sebou en wat later in de hut van een oom van Hadi. Veel staat er niet in: een bed voor de ouders en een bed voor de kinderen; een stalen kist om de kleren in te bewaren en wat huisraad opgehangen tegen de wand. Geen electriciteit, geen stromend water, geen sanitair. Ze overleven op amper 1 euro per dag. Daarom is het nodig dat we deze mensen helpen. We hebben een belofte/gedaan en zullen die waarmaken.

Helaas kunnen we dit niet alles zelf bekostigen, dus zouden graag beroep willen doen op uw gulheid. Alle donaties helpen, hoe klein ook. Waarom geen maandelijkse bestendige opdracht geven aan uw bank, b.v. per maand € 2 (een kopje koffie) of € 3 (een cappuccino), meer mag ook natuurlijk. Uw steun betekent dat de vrouwen van Nafugan, en daardoor ook voor hun kinderen, een beter bestaan kunnen verwezelijken. Alle beetjes kunnen helpen. Wij danken jullie alvast.

Het SHHG-België Team

PS: we hopen in november een kerstmarkt te organiseren in het Leuvense – meer nieuws hierover later.

STICHTING HUMANITAIRE HULP GAMBIA-BELGIË
IBAN: BE95 7512 0376 0058 - BIC: AXABBE22

www.shhg.be
NLD8/062014

